

Viridis

Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

Augustus 2019

Bedrijventerrein Vinkenhoef, Quicksan en inrichtingsadviezen.

In opdracht van: Gemeente Amersfoort
Projectnummer: 2019-115

© 2019 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg

T 0345 753 275
E info@bureau-iridis.nl
W www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
Btwnr NL 8212 39 119 B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: Th. (Theo) de Jong en V. (Vera) Praet
Veldonderzoek: V. (Vera) Praet en Th. (Theo) De Jong
Foto's: Th. (Theo) de Jong

Foto voorblad: Bedrijventerrein Vinkenhoef van af het westen
bekeken.

Projectnummer: 2019-115
Wijze van citeren: Jong, Th. de en V. Praet, 2019. Bedrijventer-
rein Vinkenhoef, Quickscan en inrichtingsad-
viezen. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Cu-
lemborg, PRNR- 2019-115

In opdracht van: Gemeente Amersfoort
Contactpersoon: Mw. L. Willekes

Status: Definitief, 26 september 2019
Ondertekening: V. Praet
Paraaf: *Vp*

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hier-
boven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag
worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel
van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schrifte-
lijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau
Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel
gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolg-
schade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resul-
taten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topo-
grafie Kadaster 2018, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde
begrenzingsen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbu-
reau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viri-
dis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezig-
heid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of beves-
tigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurispruden-
tie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die rede-
nen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwa-
liteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbu-
reaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste
ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet
van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze
onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen
van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch
voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Th. De Jong en V. Praet

Bedrijventerrein Vinkenhoef, Quicksan en inrichtingsadviezen.

In opdracht van: Gemeente Amersfoort

Inhoud

Samenvatting	1	5 Resultaten en effectbeoordeling	15
1 Inleiding	2	5.1 Vaatplanten	15
1.1 Aanleiding en context	2	5.2 Grondgebonden zoogdieren	15
1.2 Onderzoeksvragen	2	5.3 Vleermuizen	16
1.3 Leeswijzer	2	5.4 Vogels	17
2 Plangebied en werkzaamheden	3	5.5 Vissen	17
2.1 Beschrijving van het plangebied	3	5.6 Amfibieën	17
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	3	5.7 Reptielen	17
3 Wettelijk kader en beschermde soorten	7	5.8 Ongewervelden	17
3.1 Wettelijk kader	7	6 Conclusie en advies	19
3.2 Wet natuurbescherming	7	6.1 Beantwoording onderzoeksvragen	19
3.2.1 Zorgplicht	7	6.2 Mitigerende maatregelen	19
3.2.2 Natura 2000-gebieden	7	6.3 Conclusie	20
3.2.3 Soortbescherming	7	7 Inrichtingsadviezen	21
3.2.4 Vogellijst	9	7.1 Algemeen	21
3.2.5 Beschermde houtopstanden	9	7.1.1 Waterpartijen	21
3.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling	9	7.1.2 Verbindingszone	21
3.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	10	7.1.3 Bermen, taluds en overige vegetatie	21
3.5 Conclusie benodigd onderzoek	10	7.1.4 Natuurinclusief bouwen	22
4 Onderzoeksmethode	13	8 Bronnen	23
4.1 Literatuuronderzoek	13	8.1 Literatuur	23
4.2 Veldonderzoek	13	8.2 Websites	23
4.3 Analyse	13	Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen	24

Samenvatting

Aanleiding

De gemeente Amersfoort wil het bedrijventerrein Vinkenhoef (voorheen De Wieken Noord) uitbreiden en verder ontwikkelen. Omdat dergelijke ingrepen negatieve effecten kunnen hebben op ter plaatse voorkomende beschermde soorten zijn de werkzaamheden voor de ontwikkeling getoetst aan de Wet natuurbescherming middels een quickscan. Deze rapportage is daar het verslag van.

Resultaten

Het veldwerk voor de quickscan is uitgevoerd op 18 juli 2019. Het resultaat van de quickscan geeft aan dat in het plangebied geen beschermde plantensoorten voorkomen. Er zijn wel beschermde diersoorten aangetroffen, maar deze vallen allen onder de provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen. De resultaten uit het literatuuronderzoek met daarbij de gegevens van de Nationale Databank Flora en fauna geven aan dat er in het plangebied geen beschermde plant- en diersoorten voorkomen die niet onder de provinciale vrijstelling vallen, en deze worden ook niet verwacht gezien de terreingesteldheid en de eisen die beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Wel kunnen algemene vogelsoorten als houtduif en koolmees tot broeden komen.

De resultaten van de quickscan geven ook aan dat er geen nader onderzoek plaats hoeft te vinden. Dit betekent de ontwikkeling van het bedrijventerrein geen nadelige effecten heeft op beschermde soorten en dat er voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein geen ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd hoeft te worden.

In en rond het plangebied zijn enkele kansen voor het bevorderen van natuur en biodiversiteit. Deze worden in dit rapport beschreven in het hoofdstuk 7 over inrichtingsadviezen.

Mitigatie

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met mogelijke broedgevallen van algemene broedvogels. In het broedseizoen, 15 maart tot 31 augustus, mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden die negatieve effecten op broedvogels veroorzaken. Indien de werkzaamheden wel in het broedseizoen uitgevoerd moeten worden dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, het gebied op de aanwezigheid van broedvogels gecontroleerd te worden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

De gemeente Amersfoort wil het bedrijventerrein Vinkenhoef (voorheen De Wieken Noord) uitbreiden en verder ontwikkelen. Omdat dergelijke ingrepen negatieve effecten kunnen hebben op ter plaatse voorkomende beschermde soorten dient de ontwikkeling getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Dat is in 2017 gebeurd door middel van een Quickscan Wet natuurbescherming (Van Willigen, 2017). Inmiddels is het definitieve stratenplan voor de uitbreiding bekend en is een actualisatie van de natuurgegevens noodzakelijk. Bovendien wil de gemeente Amersfoort adviezen ontvangen om op de Vinkenhoef voor flora en fauna geschikte locaties te behouden dan wel te ontwikkelen.

In dit kader heeft gemeente Amersfoort aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van beschermde planten diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek (Quickscan) en een advies op te stellen hoe om te gaan met de mogelijkheden het bedrijventerrein toch voor flora en fauna geschikt te maken/te houden.

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft een Quickscan Wet natuurbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?

- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?
- Welke maatregelen kunnen op het bedrijventerrein worden genomen om te komen tot een meer ecologische inrichting.

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

Het rapport geeft bovendien aan op welke wijze op het bedrijventerrein De Vinkenhoef geschikt locaties voor flora en fauna behouden dan wel ontwikkeld kunnen worden.

1.3 Leeswijzer

In de rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland kort benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven en vervolgens zijn in hoofdstuk 5 de onderzoeksresultaten gepresenteerd (inclusief effectbeoordeling). De conclusie en het advies zijn in hoofdstuk 6 beschreven. Hoofdstuk 7 gaat in op de mogelijkheden het bedrijventerrein voor flora en fauna geschikt te maken. Tot slot is een overzicht van de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 8 opgenomen.

Plangebied en werkzaamheden

1.4 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuidwesten van verkeersknooppunt Hoevelaken. Het wordt in het noorden en westen begrensd door de Energieweg. Het Accupad en de Oude Lageweg zijn de zuidgrens terwijl de Amersfoortse straat de oostgrens vormt.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit graslanden die ten tijde van het onderzoek gemaaid waren. In de noordelijke helft werd het hooi gekeerd. De graslanden in de westelijke punt zijn verruigd en zeer bloemrijk met soorten als echte kamille (*Matricaria recutita*), harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*), akkerdistel (*Cirsium arvense*), Jacobskruiskruid (*Senecio jacobea*), boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) en Haagwinde (*Calystegia sepium*). Gezien het begroeiingspatroon lijkt het erop dat een deel van dit gebied één of twee jaren geleden met gras is ingezaaid. In het middendeel van het plangebied ligt een oostwest lopen bomenrij bestaande uit knotessen (*Alnus glutinosa*) en schietwilgen (*Salix alba*) met een vochtige ruige ondergroei met veel harig wilgenroosje maar ook grote brandnetel (*Urtica dioica*) en grote lisdodde (*Typha latifolia*). De bomenrij gaat over in een droge greppel/sloot die eenzelfde ruige vegetatie draagt.

De graslanden ten zuiden van de bomenrij zijn gemaaid, het hooi is afgevoerd. Op één plaats groeit reuzenberenklauw (*Heracleum mantagazzianum*). De planten zijn allen gemaaid.

Langs de Amersfoortseweg staat een schuur die in gebruik is als werkplaats voor kleinschalige initiatieven. Het gebruiksrecht loopt, volgende de gebruikers, nog 1,5 jaar. Het terrein rond deze schuur bestaat uit verruigd grasland met soorten als bijvoet (*Artemisia vulgaris*), late guldenroede (*Solidago gigantea*) verruigd, gestreepte witbol (*Holcus lanatus*), grote brandnetel, akkerdistel, gewone klit (*Arctium minus*) en

Jacobskruiskruid. Aan de oostkant van de schuur liggen veel boomstammen opgestapeld. Daar ligt ook een klein bosje bestaande uit jonge elzen met een ondergroei van grote brandnetel. Iets noordelijker liggen uitgebreide braamstruwelen.

Ten noorden hiervan worden grondwerkzaamheden uitgevoerd, zo te zien om gasbuizen aan te brengen. Dit deel van het plangebied is niet onderzocht.

Aan de oostzijde zijn enkele woningen en opstallen die nu als kantoorruimte worden gebruikt. Deze huizen en opstallen vallen buiten het plangebied. Bij de huizen hoort een parkeerplaats die binnen het plangebied valt. Hier groeien ook enkele grote zomereiken.

In het plangebied ontbreekt water volledig. Alle greppels en sloten staan droog.

In Figuur 2.1 en Afbeelding 2.1 t/m 2.8 is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien.

1.5 Beschrijving van de werkzaamheden

Het gebied wordt bouw- en woonrijp gemaakt t.b.v. de uitbreiding van het aangrenzende bedrijventerrein. In het gebied worden wegen aangelegd. Bovendien worden enkele kleine plasjes en groenstroken in het gebied aangelegd. Figuur 2.1 geeft een overzicht.

Op verzoek van de gemeente Amersfoort heeft Bureau Viridis in hoofdstuk 7 de mogelijkheden voor meer ecologische inrichting van het plangebied uitgewerkt. Voorbeelden zijn, naast de reeds ingetekende plasjes en groenstroken, een ecologische verbindingzone langs het Accupad tussen het Waterwingebied in het westen en de Gelderse Vallei in het oosten. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het natuurinclusief bouwen van de bedrijfsgebouwen in het plangebied.

Afbeelding 0.3. Bloemrijke ruigte

Afbeelding 0.4. Nest van dwergmuis

Afbeelding 0.5. Opgestaste boomstammen

Afbeelding 2.6. Schuur in gebruik als werkplaats

2 Wettelijk kader en beschermde soorten

2.1 Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk.

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

2.2 Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

2.2.1 Zorgplicht

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mét en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

2.2.2 Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrictlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergunningsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Natura2000 gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever ligt op een afstand van ruim 11 kilometer. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat er negatieve effecten ten aanzien van het Natura2000-gebied optreden.

- **Het is daarom niet noodzakelijk om een voortoets t.b.v. een habitattoets in het kader van Natura 2000 uit te voeren.**

2.2.3 Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbescherming genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen van vogels;
2. opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
3. eieren rapen en onder zich hebben;
4. opzettelijk verstoren van vogels;
5. het verbod onder 4) is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 3.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;

2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten of de daarvoor benodigde kweek;
5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

- a. opzettelijk doden of vangen;
- b. opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B gelden de volgende verbodsbepalingen:

- c. in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheffingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- h. in het algemeen belang.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

2.2.4 Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1). De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaarrond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader 3.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

2.2.5 Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op

bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Alle provincies hebben verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Sommige provincies hebben ook beleidsregels vastgesteld waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer een kapverbod wordt opgelegd.

De Wet natuurbescherming beschermt geen houtopstanden binnen de bebouwde kom. Waar de grens van de “bebouwde kom Wet natuurbescherming” ligt, wordt bepaald door de gemeenteraad. Dit valt vaak min of meer gelijk met de ‘bebouwde kom Verkeerswet’, maar kan afwijken. Binnen de bebouwde kom geldt meestal een kapverbod op grond van de algemene plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijke bomenverordening. Daarnaast kunnen gemeenten ook regels stellen voor bomen buiten de bebouwde kom, bijvoorbeeld in een bestemmingsplan.

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waar de regels van de Wet natuurbescherming op van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Aangezien het plangebied binnen de gemeentegrenzen van de gemeente XX ligt geldt hier de APV. Er geldt mogelijk een kapverbod, waarvoor een vergunning aangevraagd dient te worden bij de gemeente. De opdrachtgever dient hier zelf zorg voor te dragen.

2.3 Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- Er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- Er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;

- Er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door Gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage A voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Gezien de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten niet uit te sluiten. Dit betekent dat er mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden en de ingreep getoetst moet worden aan de Wet natuurbescherming middels een quickscan.

2.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de

provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen deze gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden en een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd en/of negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

- **Voor onderhavig project is het uitvoeren van een 'Nee, Tenzij'-toets niet nodig omdat het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt.**

2.5 Conclusie benodigd onderzoek

Voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden is het noodzakelijk de volgende toetsingen uit te voeren:

- **Quickscan Wet natuurbescherming;**

In onderhavig rapport worden de kaders, uitvoering, resultaten en effectbeoordeling van deze toets beschreven.

Kader 2.1 | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming middels een quickscan uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en een veldinventarisatie onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming bepaald. De gebruikte onderzoeksmethoden worden hieronder beschreven.

3.1 Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. Natuurlijk hebben we ook de eerder uitgevoerde quickscan (Van Willigen, 2017) en de gegevens die door de gemeente Amersfoort zijn aangeleverd (E. Beers, 18 juli 2019) gebruikt. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht besteed aan het mogelijke voorkomen van deze soorten.

3.2 Veldonderzoek

Naast het literatuuronderzoek heeft Ecologisch Adviesbureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 18 juli 2019. Bij het veldbezoek is onderzoek verricht naar de

aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* is beoordeeld of in en rond het plangebied beschermde soorten kunnen voorkomen.

Er is eveneens beoordeeld of voor beschermde soorten geschikt leefgebied aanwezig is. Daarnaast is gekeken of aanvullend specialistisch onderzoek noodzakelijk is om de aanwezigheid van beschermde soorten en effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

3.3 Analyse

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing.

4 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken. Daarbij is per soortgroep een effectenbeoordeling opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

4.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. In het plangebied zijn hoofdzakelijk agrarische graslanden aanwezig waarin Engels raaigras (*Lolium perenne*) dominant voorkomt. Ten tijde van het veldbezoek waren de graslanden gemaaid. De delen die niet meer agrarisch beheerd worden zijn sterk verruigd met soorten als echte kamille, akkerdistel, rietgras (*Phalarus arundinacea*), bijvoet en grote brandnetel. Dergelijke gebieden zijn een ongeschikt leefgebied voor beschermde plantensoorten. Beschermde plantensoorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde vaatplanten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.

- Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde vaatplanten

4.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek enkele vrijgestelde beschermde soorten aangetroffen. Aan de oostkant werd onderaan het talud in een rietgrasvegetatie een nest van de dwergmuis aangetroffen. Langs het accupad werd een aardmuis gezien. Ook

zijn keutels van haas en konijn aangetroffen. Ook voor deze beide soorten geldt een vrijstelling. Andere beschermde grondgebonden zoogdieren als das of eekhoorn komen volgens de gegevens van de NDFF niet in het plangebied of directe omgeving ervan voor.

Uit de gegevens van de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF) zijn gegevens bekend van doodgereden kleine marterachtigen op de A1, bij het verkeersplein Hoevelaken en op de A1 ten oosten van het plangebied. In 2016 zijn er vier boommarters doodgereden aangetroffen op de A1. Uit het plangebied zijn geen meldingen van boommarter of bunzing bekend. Ook uit het gebied tussen het plangebied en de A1/A28, het gebied ten noordwesten van de Energieweg, zijn geen waarnemingen van boommarter bekend.

Het leefgebied van de boommarter bestaat uit oude en jonge bossen. Deze komen in het plangebied noch in het gebied ten noorden van de Energieweg voor niet voor. De doodgereden boommarters hebben geen binding met het plangebied en zijn zeer waarschijnlijk zwerfende dieren.

Sinds 2009 meldt de NDFF 11 waarnemingen van doodgereden bunzingen op de A1 over 1 km lengte vanaf afrit Hoevelaken naar het westen. Zeven waarnemingen hebben betrekking op de A1 en de wegen van het verkeersknooppunt ten westen van de A28. Op het deel van de A1 ten noorden van het plangebied tussen het viaduct van de A28 en de afrit Hoevelaken zijn sinds 2009 vier bunzingen doodgereden en is één (toen nog) levend exemplaar gezien. Ten oosten van de afrit Hoevelaken zijn sinds 2009 twee bunzingen doodgereden. Uit het plangebied of het gebied ten noordwesten van de Energieweg en de Energieweg zelf zijn sinds 2009 geen waarnemingen van de bunzing bekend.

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuil mogelijk

heden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, slootoevers, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Gezien de terreingesteldheid van het plangebied, veel droge delen en geen open water en het ontbreken van waarnemingen van de bunzing in de laatste 10 jaar in het plangebied, het ontbreken van waarnemingen op de Energieweg en het gebied tussen de Energieweg en de A1/A28 hebben de op de A1 doodgereden bunzingen geen binding met het plangebied.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.

- Gezien bovenstaande is het uitgesloten dat de ontwikkeling van het bedrijventerrein negatieve effecten heeft op grondgebonden zoogdieren, inclusief kleine marterachtigen.

4.3 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. Het bestand van de NDFF geeft aan dat in het plangebied geen waarnemingen van vleermuizen bekend zijn. Uit de directe omgeving zijn waarnemingen van drie soorten bekend: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Vaste verblijfplaatsen

Als vaste verblijfplaats maken vleermuizen van divers objecten gebruik. Een aantal soorten waaronder gewone dwergvleermuis en laatvlieger verblijven in gebouwen zoals huizen, schuren, kerken e.d. Andere soorten zoals rosse vleermuis en watervleermuis verblijven in boomholtes.

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen vastgesteld. De schuur die als werkplaats gebruikt wordt is totaal ongeschikt als verblijfplaats. Het dak bestaat uit asbest golfplaten zonder mogelijkheden voor vleermuizen om zich te verschuilen. De wanden bestaan uit metalen platen, eveneens zonder schuilmogelijkheden voor vleermuizen.

In één van de aanwezige bomen zit een holte. Deze holte is ongeschikt als verblijfplaats omdat de boom opengescheurd is en de holte daardoor tochtig is.

In het plangebied bevinden zich geen verblijfplaatsen van vleermuizen.

De woningen en opstallen welke net buiten het plangebied vallen, aan de oostzijde, zijn echter wel geschikt voor vleermuizen. De aanwezigheid van zowel zomer-, paar- als winterverblijven zijn hier niet uit te sluiten. Indien deze panden gesloopt moeten worden, dan dient hier een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden

Vliegroutes

Vleermuizen oriënteren zich door middel van echolocatie. Ze zenden ultrasone geluiden uit. De teruggekaatste geluiden geven de vleermuis een scherp beeld van de omgeving. Om zich in het landschap te kunnen verplaatsen gebruiken vleermuizen vaak bomenrijen e.d. Wordt zo'n bomenrij regelmatig gebruikt dan spreekt men van een vliegroute. Een vliegroute verbindt veelal een verblijfplaats met een foerageergebied. De bomenrij in het plangebied eindigt in open grasland. Er is dus geen sprake van een vliegroute langs de bomenrij.

Er zijn in het gebied geen vliegroutes vastgesteld.

Foerageergebied

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat er in het plangebied geen foeragerende vleermuizen zijn vastgesteld. Derhalve is er ook geen foerageergebied aanwezig. Direct ten oosten van het plangebied, langs de Amersfoortseweg zijn wel foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze hebben echter geen binding met het plangebied. Mogelijk bevinden zich verblijfplaatsen in de daar aanwezige huizen. Rond deze huizen lijkt ook geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Het is mogelijk dat er incidenteel vleermuizen in het plangebied foerageren, maar het is uit te sluiten dat het een essentieel foerageergebied betreft.

Effectbeoordeling

Er zijn in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen noch vliegroutes aangetroffen. Ook is er geen foerageergebied bekend. De aanwezigheid van een vliegroute, vaste verblijfplaats of essentieel foerageergebied wordt niet verwacht.

- Gezien bovenstaande is het uitgesloten dat de ontwikkeling van het bedrijventerrein negatieve effecten heeft op vleermuizen.
- Indien de panden direct ten oosten van het plangebied gesloopt moeten worden, dan dient hier een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.

4.4 Vogels

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels zoals buizerd, huismus of steenuil aangetroffen. Van steenuil zijn in het geheel geen waarnemingen bekend. Van de buizerd zijn meerdere waarnemingen uit het plangebied bekend maar het betreffen steeds foeragerende of overvliegend vogels. Nesten zijn niet aanwezig. Van de huismus zijn twee waarnemingen bekend, geen van de waarnemingen duidt op een nestplaats.

Wel kunnen algemeen voorkomende vogels als houtduif, koolmees en merel in het plangebied tot broeden komen. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedtijd beschermd hebben de vogels het nest verlaten dan is het nest niet meer beschermd.

Effectbeoordeling

In het plangebied broeden geen vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. Negatieve effecten op vogels met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten.

Wel kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Gedurende de broedtijd zijn de nesten streng beschermd.

- Gezien bovenstaande is het uitgesloten dat de ontwikkeling van het bedrijventerrein negatieve effecten heeft op vogels met een jaarrond beschermd nest.

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein dienen ten aanzien van algemeen voorkomende vogels mitigerende maatregelen genomen te worden. Zie paragraaf 6.2.

4.5 Vissen

In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Alle sloten en greppels staan droog. Vissen zijn derhalve niet aangetroffen en niet te verwachten.

Effectbeoordeling

- Gezien het ontbreken van oppervlaktewater is er geen sprake van negatieve effecten van de ontwikkeling van het bedrijventerrein op vissen.

4.6 Amfibieën

In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Alle sloten en greppels staan droog. Er zijn dan ook geen voortplantingsplaatsen van amfibieën aangetroffen. Ook uit de NDFF zijn geen waarnemingen van amfibieën bekend, zelfs niet van algemene soorten als gewone pad en bruine kikker. Het plangebied bevat voor amfibieën geen geschikt leefgebied. Amfibieën worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (NDFF, 2019)

Effectbeoordeling

- Gezien het ontbreken van waarnemingen van amfibieën en het ontbreken van geschikt leefgebied is er geen sprake van negatieve effecten van de ontwikkeling van het bedrijventerrein op amfibieën.

4.7 Reptielen

Uit de NDFF zijn geen waarnemingen van reptielen bekend. Het plangebied bevat voor reptielen geen geschikt leefgebied. Reptielen worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (NDFF, 2019)

Effectbeoordeling

- Gezien het ontbreken van waarnemingen van reptielen en het ontbreken van geschikt leefgebied is er geen sprake van negatieve effecten van de ontwikkeling van het bedrijventerrein op reptielen.

4.8 Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden (NDFF, 2017). Strikt beschermde ongewervelden als bepaalde soorten dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen

aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling

Op basis van het literatuur- en veldonderzoek is niet te verwachten dat beschermde ongewervelden in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.

- Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde ongewervelden.

5 Conclusie en advies

5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Ja, er is een nest van een dwergmuis gevonden en er is een aardmuis gezien. Bovendien komen haas en konijn voor.

Mogelijk komen algemeen voorkomende vogels zoals houtduif en koolmees tot broeden.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Ja, indien algemeen voorkomende vogels tot broeden komen kunnen bij de werkzaamheden verbodsregels van de Wnb overtreden worden. De aanwezige beschermde zoogdieren ondervinden mogelijk negatieve effecten, maar voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, door het nemen van de juiste mitigerende maatregelen worden negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen. Deze mitigerende maatregelen worden uitgebreid beschreven in paragraaf 6.2.

- *Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?*

Nee, er is geen noodzaak nader onderzoek uit te voeren.

5.2 Mitigerende maatregelen

Indien de beschreven mitigerende maatregelen in acht worden genomen, is er geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het betreft de volgende mitigerende maatregelen:

- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met mogelijke broedgevallen van algemene broedvogels. In het broedseizoen, 15 maart tot 31 augustus, mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden die negatieve effecten op broedvogels veroorzaken. Indien de werkzaamheden wel in het broedseizoen uitgevoerd moeten worden dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, het gebied op de aanwezigheid van broedvogels gecontroleerd te worden. Zijn er geen broedvogels aanwezig dan kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden. Zijn er wel broedvogels aanwezig dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden. Dit dient gecontroleerd en vrijgegeven te worden door een ter zake kundige.
- Ook buiten het broedseizoen zijn broedgevallen mogelijk. Indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden een broedgeval aangetroffen wordt dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Werkzaamheden in het plangebied dienen met de minste schade voor aanwezige planten en dieren uitgevoerd te worden;
- De werkzaamheden dienen vanuit één richting te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de tijd hebben voor de

werkzaamheden uit te vluchten naar een nieuwe leefomgeving;

- Daarnaast dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van bestaande wegen en paden.

5.3 Conclusie

- Met inachtneming van de beschreven mitigerende maatregelen, zijn negatieve effecten

van de voorgenomen ontwikkeling van het bedrijventerrein op beschermde soorten uitgesloten.

- Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.
- Er is geen aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek.

6 Inrichtingsadviezen

6.1 Algemeen

Figuur 2.1 geeft het inrichtingsplan voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Vinkenhoef weer. Te zien is dat er vier plasjes in het plangebied geprojecteerd zijn waarvan drie middels een sloot met elkaar in verbinding staan. Van de vier plasjes zijn twee klein, kleiner dan 15 meter, de andere twee zijn circa 30 meter in doorsnede. Langs de gehele gebiedsgrens zullen groene taluds of bermen komen. Ook is in het noordelijk deel een noordoost – zuidwest lopende groenstrook geprojecteerd en langs een aantal wegen worden bomen aangeplant. Hieronder worden deze elementen besproken.

6.1.1 Waterpartijen

De grondwaterstand ligt in vrijwel het gehele plangebied meer dan 1,6 m beneden maaiveld (Webkaart provincie Utrecht, 1990 – 2006). Als gevolg van de lage grondwaterstand zullen de geplande plasjes en sloten diep uitgegraven moeten worden om ze permanent water te laten houden, wat betekent dat ze minimaal 4 meter breed moeten zijn. Worden ze met een natuurvriendelijke oever aangelegd (talud 1:5) dan zijn ze al gauw 8 à 10 meter breed.

Kleine plasjes en ondiepe sloten vergen veel onderhoud, ze groeien snel dicht en dienen jaarlijks geschoond te worden.

Ecologisch gezien is het beter twee wat grotere plassen met een doorsnede van minimaal 50 meter aan te leggen (vergelijkbaar met de twee plassen in De Wicken) die permanent water houden met een diepte van minimaal 0,5 meter. De op het zuiden geëxponeerde oevers dienen aangelegd te worden met een talud van 1:5, de andere oever worden aangelegd met een talud van 1:3.

Door de grotere omvang zal de ecologische waarde toenemen. Bovendien zal het onderhoud minder intensief behoeven te worden uitgevoerd. In figuur 7.1 worden de voorgestelde locatie, vorm en omvang van de waterpartijen weergegeven. Samen met de hierna

beschreven verbindingzone vormen de plasjes een sterke ecologische structuur aan de zuidkant van het gebied.

6.1.2 Verbindingszone

Langs het fietspad is ruimte voor een Ecologische verbindingzone (EVZ) die van west naar oost langs de spoorlijn en het fietspad (Accupad) loopt die een verbinding vormen tussen Vinkenhoef en het gebied tussen de Energieweg en de A28, en in groter verband tussen het Waterwingebied in het westen en de Gelderse vallei in het oosten.

Een deel van de EVZ kan worden versterkt door een wal van gestapelde stammen en houtblokken. De gestapelde wal wordt ongeveer 50 tot 100 meter lang en wordt bij voorkeur van oud hout opgezet. De stammen worden bij voorkeur onregelmatig gestapeld, waardoor een grote variatie aan schuilplaatsen ontstaat.

De EVZ kan verder worden versterkt door kleine openingen te maken in het hekwerk aan beide zijden van het spoor door op grondniveau elke 50 meter een opening van 20x20 cm te maken. Hierdoor wordt de spoorberm bereikbaar voor kleine dieren als egel en muizen. Ook bij toekomstige hekken op het nieuwe bedrijventerrein kunnen dergelijke openingen worden toegevoegd.

In figuur 7.1 wordt de ligging van de verbindingzone weergegeven.

6.1.3 Bermen, taluds en overige vegetatie

Bij parkeerterreinen, in bermen en op taluds kan het beheer afgestemd worden op de ontwikkeling van schrale bloemrijke vegetaties. Voor het beheer kan advies op maat worden gegeven.

In het algemeen geldt dat veel diersoorten goed gedijen in een 'rommelige' omgeving, zoals bijvoorbeeld overhoekjes met wat oude boomstronken, takkenstapels en grote stenen. Om die reden raden we aan

enkele knotessen uit de bomenrij in het midden van het plangebied te behouden.

6.1.4 Natuurinclusief bouwen

Tot voor kort waren de 'bouw' en de natuurbescherming twee gescheiden werelden. Langzamerhand wordt ingezien dat ook in het stedelijk gebied tal van unieke soorten voorkomen. Sommige plant- en diersoorten zoals muurvaren, huiszwaluw, gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis hebben van de verstedelijking geprofiteerd. De wijze waarop het stedelijk gebied, in onderhavig geval het bedrijventerrein Vinkenhoef, vormgegeven wordt bepaalt in belangrijke mate het voorkomen van planten en dieren. Door al op de tekentafel rekening te houden met de eisen van de genoemde soorten kan veel bereikt worden. Voorbeelden zijn het inbouwen van gierzwaluwkasten en vleermuiskasten. Dakgoten kunnen zonder veel moeite voor vleermuizen en gierzwaluwen geschikt gemaakt worden. Door het aanbrengen van kleine

overkappingen aan gebouwen krijgen huiszwaluwen de kans hun nesten te bouwen. Op platte met grind afgewerkte daken kunnen grote delen met schelpen afgewerkt worden. Hierop kunnen visdiefjes tot broeden komen. Op deze en veel andere manieren verandert de Vinkenhoef van saai industrieterrein tot een 'groen' industrieterrein.

Natuurinclusief bouwen blijkt in de praktijk eigenlijk altijd heel gemakkelijk, zowel financieel als bouwtechnisch. De hierboven genoemde maatregelen zijn eenvoudig bij de bouw aan te brengen, achteraf zijn ze echter moeilijk te realiseren.

Natuurinclusief bouwen is maatwerk, elke soort stelt andere eisen en elk gebouw heeft zijn eigen mogelijkheden. Door al in een vroeg stadium te overleggen met diverse actoren zoals ontwikkelaar, ecoloog, architect en aannemer kunnen goede resultaten bereikt worden tegen verassend weinig kosten.

Figuur 7.1. Voorstel voor ecologische inrichting van het plangebied met twee plassen (), een ecologische verbindingzone () en een gestapelde wal ().

7 Bronnen

7.1 Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuisen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). - Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). - Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Willigen, S.M. van, 2017. Quicksan Soortenbescherming De Wieken Noord Amersfoort. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2017-92.

7.2 Websites

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

<https://webkaart.provincie-utrecht.nl>

Bijlage A. Overzicht algemene vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Utrecht

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

